

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Svenska som andraspråk i mångfaldens skola IV, skolor 7-9 och gymnasieskolan

15.0 Högskolepoäng

15.0 ECTS credits

Swedish as a Second Language in Multicultural Schools IV, Upper Secondary School

Kurskod: CT420P
Gäller från: HT 2010
Fastställd: 2010-08-25
Institution Institutionen för svenska och flerspråkighet

Huvudområde: Tvåspråkighet
Fördjupning: A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är beslutad av styrelsen för Centrum för tvåspråkighetsforskning 2010-06-08 och fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2010-06-29. Godkänd av Lärarutbildningsnämnden 2010-08-25 att ingå i lärarexamen.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Förkunskapskrav: US108P, US208P och US310P. Kurserna skall vara godkända i sin helhet.

Kursens uppläggnig

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DEL2	Andraspråket - ett medium för lärande	7.5
DEL1	Teori och metod inom andraspråksforskning	7.5

Kursens innehåll

Kursen består av följande två delkurser:

Delkurs 1: Teori och metod inom andraspråksforskning, 7.5 hp

Delkursen syftar till att ge fördjupade insikter i andraspråksforskningens bredd och komplexitet, med särskilt fokus på vetenskapsmetodologiska perspektiv. Även relaterade områden inom generell tvåspråkighetsforskning belyses. Dessutom diskuteras skillnader mellan vetenskapliga och populärvetenskapliga framställningar samt utredningsarbeten inom området liksom forskarsamhällets roll i att kommunicera vetenskapliga rön till avnämare och allmänhet.

Delkurs 2: Andraspråket - ett medium för lärande, 7.5 hp

Delkursen syftar till att synliggöra utvecklingen av andraspråkelevens vardagsspråk till ett mer specialiserat och abstrakt ämnesspråk. Centralt i delkursen är den språkutvecklande dimensionen i skolans ämnen. Resonemang förs om varje ämnes textkultur och ämnesspecifika mönster som ger upphov till språkliga skillnader. Delkursen tar upp genrer som ett verktyg för elevens ämnesspråkliga utveckling och ett antal basgenrer som är förekommande i skolspråket under grundskoletidens senare år samt i gymnasiet presenteras. Stor vikt läggs också vid frågan om hur lärare i svenska som andraspråk kan initiera och utveckla samverkan

mellan olika ämnesföreträdare i skolsammanhanget för ett gemensamt fokus på skolämnens språkliga konstruktion.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1:

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna...

- på ett självständigt och kritiskt sätt diskutera ett brett urval vetenskapliga artiklar (samt till viss del även utredningsarbeten) inom andraspråks- och tvåspråkighetsforskning, i synnerhet ur ett vetenskapsmetodologiskt perspektiv
- med utgångspunkt i grundläggande kunskaper om vetenskapsteori, vetenskaplig metod och teoribildningar inom andraspråksforskningen föreslå plausibla forskningsupplägg för ett antal givna frågeställningar samt diskutera problem förknippade med föreslagna upplägg
- visa insikt om relationen mellan andraspråksforskning och det omgivande samhället ur olika aspekter

Delkurs 2:

Studenten ska efter avslutad delkurs kunna...

- självständigt synliggöra utvecklingen av andraspråkselevens vardagsspråk till ett mer specialiserat och abstrakt ämnesspråk
- analysera grundskolans och gymnasiet texter med avseende på genrer, grammatik och ordförråd, liksom att synliggöra den kulturella basen i stoffurval, läromedelstexter och arbetssätt
- utöver kurslitteraturen utnyttja och referera till andra relevanta källor på ett adekvat sätt
- på ett teoretiskt och didaktiskt insiktsfullt sätt självständigt planera och redovisa ett begränsat moment med relevans för lärandets språkliga dimensioner med fokus på grundskolans senare del och gymnasiet

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar och seminarier där aktivt deltagande av kursdeltagarna förutsätts.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras med muntliga och skriftliga prov som redovisas antingen individuellt eller i grupp. Dessutom kan skriftliga och muntliga uppgifter ges under kursens gång. God språkbehandling och god presentationsteknik krävs vid såväl muntliga som skriftliga redovisningar. Studerandes förmåga att tillämpa de under kursen inhämtade kunskaperna bedöms vid återkommande tillfällen.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

c. Betygskriterier delas ut vid början av respektive delkurs.

d. Betyg på hel kurs grundar sig på en sammanvägning av betygen på delkurserna. För att få slutbetyget E på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande har rätt att genomgå ytterligare fyra examinationer så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till styrelsen för Centrum för tvåspråkighetsforskning.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna ovan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ingår i studiegången Svenska/svenska som andraspråk i mångfaldens skola för skolår 7-9 och gymnasieskolan.

Kurslitteratur

Delkurs 1: Teori och metod inom andraspråksforskning, 7,5 hp

Denscombe, M. (2009), Forskningshandboken □ för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna. (Andra reviderade upplagan). Lund: Studentlitteratur. (445 s.)

Li, W. (2007), The Bilingualism Reader. Second Edition. London & New York: Routledge. (573 s., valda delar enligt lärares anvisningar).

Som kurslitteratur tillkommer ca 150 sidor artiklar, vilka meddelas vid kursstart.

Delkurs 2: Andraspråket - ett medium för lärande, 7,5 hp

Kursböcker:

Derewianka, Beverly (1990), Exploring How Texts Work. Portsmouth, NH: Heinemann. (87 s)

Knapp, Peter and Watkins, Megan (2005), Genre, text, grammar: technologies for teaching and assessing writing. Sydney: University of New South Wales Press. (249 s.)

Artiklar:

Axelsson, Monica, Mikael Olofsson, Anders Philipsson, Carin Rosander och Mariana Sellgren (2006), Ämne och språk □ språkliga dimensioner i ämnesundervisningen. Stockholms stads kompetensfond. (ca 100 s)

af Geijerstam, Åsa (2010), Om skrivande i naturorienterade ämnen. I: Olofsson, Mikael (red.), Symposium 2009. Genrer och funktionellt språk i teori och praktik. Stockholm: Stockholms universitets förlag. s. 176-187

Gibbons, Pauline (2003), Mediating Language Learning: Teacher Interactions with ESL Students in a Content-Based Classroom. TESOL Quarterly Vol.37, No.2, s. 247-273.

Hägerfelth, Gun (2010), Att förstå och skapa texter i samhällsvetenskapliga och naturvetenskapliga ämnen. I: Olofsson, Mikael (red.), Symposium 2009. Genrer och funktionellt språk i teori och praktik. Stockholm: Stockholms universitets förlag. s. 188-204

Kuyumcu, Eija (2004), Genrer i skolans språkutvecklande arbete. I: Hyltenstam & Lindberg (red.) Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Studentlitteratur. s. 573-595.

Kuyumcu, Eija (2010), Bedömning av elevtexter i ett genrepedagogiskt perspektiv. I: Olofsson, Mikael (red.), Symposium 2009. Genrer och funktionellt språk i teori och praktik. Stockholm: Stockholms universitets förlag. s. 119-142

Liberg, Caroline (2000), Läromedelstexter i ett andraspråksperspektiv □ möjligheter och begränsningar. I: Naucér, Kerstin (red) Symposium 2000 - Ett andraspråksperspektiv på lärande. Stockholm: Nationellt Centrum & HLS Förlag. s. 108-128.

Liberg, Caroline (2005), Språk om och i läro- och undervisningsprocesser I: Björn Melander (red.), Språk i tid: studier tillägnade Mats Thelander på 60-årsdagen. Uppsala: Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet. s. 380-387.

Liberg, Caroline, Agnes Edling, Jenny Wiksten Folkeryd & Åsa af Geijerstam (2001), Analys- och tolkningsramar för elevers möte med skolans textvärldar. I: Lise Iversen Kulbrandstad och Gunvor Sjølie (red.) Rapport från konferensen Norsk på ungdomstrinnet. Högsolen i Hedmark. s. 21-32.
http://fulltekst.bibsys.no/hihm/rapport/2001/11/rapp11_2001.pdf

Lindberg, Inger (2006), Med andra ord i bagaget. I: Louise Bjar (red.), Det hänger på språket! Lärande och språkutveckling i grundskolan. Lund: Studentlitteratur. s. 57-91.

Olofsson, Mikael (2010), Genrepedagogik med lärare i gymnasieskolan och vuxenutbildningen. I: Olofsson, Mikael (red.), Symposium 2009. Genrer och funktionellt språk i teori och praktik. Stockholm: Stockholms universitets förlag. s. 247-269

Schlepppegrell, Mary J. (2010), Functional grammar in the classroom. I: Olofsson, Mikael (red.), Symposium 2009. Genrer och funktionellt språk i teori och praktik. Stockholm: Stockholms universitets förlag. s. 79-95

Sellgren, Mariana (2005), Ämnesundervisning för flerspråkiga elever □ integrering av språk och kunskap. I: Axelsson, M., Rosander, C. & Sellgren, M., Stärkta trådar □ flerspråkiga barn och elever utvecklar språk, litteracitet och kunskap. Stockholm: Språkforskningsinstitutet i Rinkeby. (50s.)

Sundberg, Gunlög (2010), Språkbeskrivningar i ett andraspråksperspektiv - språket sett som regel eller som resurs? I: Olofsson, Mikael (red.), Symposium 2009. Genrer och funktionellt språk i teori och praktik. Stockholm: Stockholms universitets förlag. s. 292-302

Wiksten Folkeryd, Jenny (2010), Attityd i text. I: Olofsson, Mikael (red.), Symposium 2009. Genrer och funktionellt språk i teori och praktik. Stockholm: Stockholms universitets förlag. s. 164-175

Ytterligare c:a 50 sidor artiklar med fokus på grundskolans senare år och gymnasiet kan tillkomma.